

Het Journalistenbesluit

Dr. Goedewaagen heeft het journalistenbesluit ook toegelicht in een hoofdartikel in het „Nationaal Dagblad”. Om de pers naar hun idee te hervormen zagen Dr. Goedewaagen en de „Gideonstrijders”, die hem van den aanvang af terzijde stonden, twee middelen: „overheidsbemoeiing met het perswezen en samenbundeling van alle werkers op dit gebied (redacteur, directeur van dagbladen en persbureaux enz.) in één overkoepelde organisatie, een persgilde”. Na dit te hebben vastgesteld, gaat het artikel als volgt verder:

„Van deze beide middelen heeft thans het eerste zijn vasten vorm gevonden in het Journalistenbesluit, een besluit, dat men niet als een ding op zichzelf moet zien, maar dat slechts betekenis krijgt, wanneer men het vastkoppelt aan soortgelijke maatregelen ten aanzien van de radio en de film. Het Journalistenbesluit is een tweede mijlpaal.

De achter ons liggende periode immers was van meening, dat de staat op het terrein der volksvoorlichting slechts een negatieve en tot een minimum beperkte functie had. Radio, film en pers leefden hun vrijheid uit ten koste van de ware belangen des volks en voornamelijk ten bate van Joodsche ondernemers of hun handlangers. Zoo er ergens in ons land een actueel Jodengevaar aanwezig was, dan op het gebied der volksvoorlichting.

Het nationaal-socialisme is van meening, dat de volksvoorlichting niet zonder meer in handen van particulier initiatief kan zijn, maar dat de

overheid hier een grootsche taak te vervullen heeft.

Deze taak is enerzijds positief door het geven van leiding en vorm, door het centraliseren en in dienst stellen der volksgemeenschap van alle persorganen, door het geven van richtlijnen en het in werking stellen van alle goede volksche krachten, die ons volk nog in zich heeft.

Positief is de taak der overheid ook doordat zij een beroep doet op de moreele en juridische verantwoordelijkheid van alle werkers bij de pers en hun activiteit niet alleen nauwlettend controleert, maar ook voortstuwt. De taak der overheid is, ons volk door middel van zijn voorlichtingsorganen, met name door de pers, tot een eensgezinde, zij het ook naar confessies en gewestelijke bijzonderheden gevarieerde openbare meening op te voeden. De overheid heeft ook hier een opvoedende en cultureele taak.

Negatief is de taak van den staat gelegen in het uitsnijden van alle uitwassen, van alle opruiing van volksgroepen tegen elkaar en van ophitsing van ons volk tegen andere verwante volkeren. De overheid wil, dat journalist en uitgever elkaars taak verstaan en elkaar aanvullen. Daarom kan zij niet dulden, dat de geest van het teugelloos kapitalisme, van elkaar doodende concurrentie in de gelederen der pers overheerscht. Zij wil de pers in dienst van het volk stellen. Daarom neemt zij het wapen in de hand, dat haar in staat stelt de ongerechtigheid te bekampen. De overheid zal veel moeten opruimen, wat nog aan de oude wereld van voor 1940 herinnert. Het journalistenbesluit geeft haar een arsenaal om dezen strijd voor de ware vrijheid onzer pers op te nemen”.